

ДОВКІЛЛЯ + ЗДОРОВ'Я людини

**ДОВКІЛЛЯ
+ ЗДОРОВ'Я
людини**

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІПРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БЮРІЗНОМАНІТЯ В НІПРІ

УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ТА
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА
САНATORIЙ «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

ДОВКІЛЛЯ І ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

МАТЕРІАЛИ МІжНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(17-19 КВІТНЯ 2008)

УЖГОРОД
Видавництво УжНУ «Говерла»
2008

ВСТУПНЕ СЛОВО

«Діянство на Землі повинно жити разом з оточуючого природою за спільними законами Всесвіту».
В. Вернадський

Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції «Ловкілля і здоров'я людини», присвяченої проблемам оздоровлення та профілактики захворювань в умовах екологічного забруднення довкілля на початку III тисячоліття. Висвітлено теоретичні та практичні аспекти корекції негативного впливу довкілля засобами природного походження, вказано на можливості покращення здоров'я людини шляхом природного харчування.

Редакційна колегія

Голова редколегії – проф. О.М. Ганич-директор НДІ фітотерапії УжНУ, доктор медичних наук, професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб УжНУ

Члени редколегії:
доц. Я. Бриндза
проф. Т. М. Ганич
проф. М.І. Фатула
головний лікар сан. «Квітка полонини» П.І. Ганинець
н.с. Павлик С.С.
н.с. Скаканді С.І.

Переважна більшість людей у повсякденному житті послуговується традиційним календарем, у якому зазначено визначні історичні дати, доленосні події, релігійні свята тощо. Проте мало хто знає, що існує календар екологічних подій і дат, у якому фіксуються заходи, присвячені проблемам навколошнього середовища, водних ресурсів, атмосферного повітря, здоров'я людей. І все це з метою привернення уваги громадськості до питань довкілля і місця людини в ньому. Згідно з цим календарем 7 квітня відзначається День охорони здоров'я, а 17 квітня – День довкілля, затверджений Указом Президента 6 серпня 1998 р. А далі 22 квітня – День Землі, 26 квітня – роковини аварії на ЧАЕС, 12 травня – День екологічної освіти, 22 травня – День збереження біорізноманіття. Завершує цикл весняних дат Всесвітній день охорони довкілля (5 червня), заснований 1972 р. на Міжнародній конференції ООН з питань довкілля у Стокгольмі. Відтоді подібні конференції відбуваються регулярно, а 1992 р. було розроблено Порядок дійний на ХХІ ст. з питань довкілля та розвитку світового суспільства.

Тож, як бачимо, тема довкілля і здоров'я людини – не нова, проте вона стає делалі актуальнішою з огляду на проблеми радіоскіопічної безпеки, охорони водних об'єктів, зберігання та переробки промислових відходів, моніторингу навколошнього середовища, охорони атмосферного повітря, екологічно чистих енергозберігаючих технологій та екологічно чистих продуктів харчування.

Описуючи даними ВООЗ за 2006 р., згідно з якими 25 % усіх захворювань розвиваються внаслідок негативного впливу зовнішнього середовища, а також керуючись постановою Кабінту України № 182 від 22.02.06 р. «Про затвердження порядку проведення державного соціально-гігієнічного моніторингу» із залученням до цієї роботи галузевих НДІ, ми і виршили провести у цій визначній веснінній дні науково-практичну

Автори опублікованих робіт несуть повну відповідальність за зміст і ілюстративний матеріал

Сирохман І.В., Філь М.І.	
МОЖЛИВОСТІ ПДВИЩЕННЯ ХАРЧОВОЇ ЦІННОСТІ	
КОНДИТЕРСКИХ ВИРОБІВ З ВИКОРИСТАННЯМ	
ГАРБУЗОВИХ ПОРОЛІКІВ.....	263
Загородній В.М.	
НАТУРАЛЬНІ БЮКОРЕКТОРИ В ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ	
НОВОГО ПОКОЛІННЯ.....	266
Лебединець В.Т., Грицак Л.І., Донікова І.В.	
ПУКРОВЕ ПЕЧИВО З ПДВИШЕНОЮ БЮЛОГІЧНОЮ	
ЦІННІСТЮ.....	
Джурик Н.Р., Ковальчук М.П., Гаврилишина В.В.	269
ЗБАГАЧЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТИВ БЮЛОГІЧНО	
АКТИВНИМИ РЕЧОВИНAMI ЗАРОДКІВ ПШЕНИЦІ.....	272
Лозова Т.М., Давидович О.Я.	
ВИКОРИСТАННЯ БЮЛОГІЧНО АКТИВНИХ ДОБАВОК ДЛЯ	
СТАБІЛІЗАЦІЇ ЯКОСТІ ЖИРУ.....	
Болак М.П.	
НЕТРАДИЦІЙНА СИРОВИНА – ЗАСІБ ПДВИЩЕННЯ	
БЮЛОГІЧНОЇ ЦІННОСТІ ТА СЛОЖИВНИХ	
ВЛАСТИВОСТЕЙ БОРОШНЯНИХ КОНДИТЕРСКИХ	
ВИРОБІВ.....	280
Бленкан М.М., Ганич Т.М.	
МІСЦЕ СИЛМАРІНВІМІСНИХ ПРЕПАРАТІВ В	
КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ПУКРОВИЙ	
ДІАБЕТ 2-ГО ТИПУ.....	283
Яковлєва І.Ю.	
АКТОПРОТЕКТОРНІ ВЛАСТИВОСТІ КРАТАЛУ ПРИ	
ГІПЕРТЕРМІї.....	
Фагула М.І., Бленкан М.М., Петрик І.М.	
СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІТОЗБОРІВ В	
КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ.....	288
Конончук Л.А., Архій Е.Й., Ганич О.М., Дербак М.А.	
МОЖЛИВОСТІ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ПОРУШЕНЬ	
МІКРОБОЮЛЕНОЗУ КІШКІВНИКА ЗАСОБАМ	
ФІТОТЕРАПІІ.....	292
Росул М.М.	
КАРДОПРОТЕКТОРИ: ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ	
КВЕРЦЕТИНУ У ХВОРИХ НА ШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ	
ТА СУПУТНІЙ ДУКРОВІЙ ДІАБЕТ 2-ГО ТИПУ.....	297
Сіксяй Л.Т., Сірчак Є.С., Мірошниченко К.П., Сірчак С.С.,	
Пропіль В.В.	
ВИКОРИСТАННЯ ФІТОЧАЮ «КАРПАТИ» В КОМПЛЕКС-	
НОМУ ЛІКУВАННІ ЛІКВІДАТОРІВ АВАРІЇ НА ЧАСЕ.....	300
Загородній М.І.	
ФЛАВОНОЇДИ: ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ТА КЛІНІЧНЕ	
ОБГРУНТУВАННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ДІЇ.....	303
Горнакова Н.О.	
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ТА КЛІНІЧНІ ОСНОВИ	
ДОСЛДЖЕННЯ ФІТОПРЕПАРАТІВ.....	
Чундак С.Ю., Бойко Н.В., Лукаччинець Л.Ю.	
КОМПЛЕКСИ КАДМІЙНІТРАту 3-3-, 4-	
НІТРОБЕНЗІДІАЗИДАМИ ЯК БЮЛОГІЧНО АКТИВНІ	
РЕЧОВИНИ.....	
Добра Н.П., Добра Л.П., Козлова В.М.	
КОРЕКЦІЇ НЕТАТИВНОГО ВІПЛИВУ ДОВКІЛЛЯ.....	
Архій Е.Й., Сірчак Є.С., Чемет О.А., Брич Н.І., Дербак М.А.	
ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ «ЛОЛЯНА	
КВАСОВА» У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА	
ЦИРОЗ ПЕЧІНКИ ІЗ ПРОЯВАМИ ПОРТАЛЬНОЇ	
ГАСТРОПАТИї.....	
Павлін Л.О., Ганинець П.П., Ганич О.М.	
ОРГАНОЛЕПТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ОЗДОРОВЧИХ	
НАПІЙОВ.....	
Анисикова Н.Б.	
НОВІ САНДВІЧІ, ЗБАГАЧЕНИ КАЛЬЦІЕМ ТА	
ФІТОДОБАВКАМИ.....	
Подружняк А.Є., Данік Л.М.	
СТЕПЕДАЛЬНІ ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ ДЛЯ ДІСТИЧНОГО	
СЛОЖИВАННЯ – РОЛЬ У СУЧASNOMU OZDOROVCHOMU	
ХАРЧУВАННІ.....	328
III. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АГРОТЕХНІКИ ТА	
ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН.....	329
Ганич О.М., Коваль В.Ю., Бринізя Я.	
ВІЛИВ ПЛІОДІВ КИЗИЛУ НА КІССЛОТНІСТЬ	
ШЛУНКОВОГО СОРУ.....	
Григор'єва О.В., Бринізя Я., Клімченко С.В.,	
Дерев'янко В.М., Коханова З.	
ЛІКАРСЬКІ ВЛАСТИВОСТІ ХУРМІ СХІДНОЇ	
(DIOSPYROS KAKI L.).....	
Клімченко С.В., Булгакова М.П.	
ЛІВА ЗВІЧАЙНА (CYDONIA OBLONGA MILL.) ЯК	
ЛІКАРСЬКА РОСЛИНА.....	336

The influence of iron mineral water (using for drink) on pancreatic and gastric functions in a complex treatment of iron deficiency anemia has been studied.

ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ «ПОЛЯНА

КВАСОВА» У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ

НА ЦИРОЗ ПЕЧІНКИ ІЗ ПРОЯВАМИ ПОРТАЛЬНОЇ ГАСТРОПАТІЇ

Архій Е.Й., Сірчак Є.С., Чемет О.А., Брич Н.І., Дербак М.А.

Ужгородський національний університет, медичний факультет, м. Ужгород, Україна

Цироз печінки відноситься до найбільш частих причин летальності серед непухлини захворювань органів травлення.

Зростання кількості хворих з вірусними і алкогольними захворюваннями печінки залишається актуальною проблемою вивчення особливостей клініки та прогнозу цирозу печінки.

Найбільш важомою ознакою декомпенсації циротичного процесу печінки є синдром порталної гіпертензії. Важкість її основних клінічних проявів, як правило, визначає прогноз і тактику лікування.

Портальна гастропатія є одним із проявів порталної гіпертензії. «Портальна гастропатія» - поняття, яке включає порушення мікродіркуляції у слізової оболонці травного каналу застійного походження та внаслідок порушень метаболізму в печінці. Проявами порталної гастропатії вважають езофагіт, варикозне розширення всіх стравоходу та шлунка, телангієзії, гастрит, дуоденіт, порушення моторики з утворенням гастроезофагального рефлюксів, васкулопатію нижніх відділів кишівника. Крім того, часто це гострі чи хронічні виразки шлунка або дванадцятипалої кишки.

На даний час загальновідома пріоритетна роль Н.рулогі у розвитку запальнно-дисрегенераторних змін слізової оболонки шлунка. Н.рулогі - це етіологенетичний фактор більшості гастритів і виразкової хвороби. Цей мікроб виявляється більше ніж у 95% хворих виразковою хворобою дванадцятипалої кишки і у 70-80% хворих виразковою хворобою шлунка.

Безпосереднє значення Н.рулогі у хворих на цироз печінки у виникненні уражень верхніх відділів шлунково-кишкового тракту

є мало вивченим. Також залишається не вивченим питання про ерадикацію цієї інфекції у даного контингенту пацієнтів. Призначаючи антигелікобактерне лікування хворим на цироз печінки слід врахувати значно скомпроментовану печінку і печінкову недостатність [3].

Питання вивчення лікувальної дії мінеральних вод та розробки методик їх внутрішнього використання при захворюваннях органів травлення залишається одним із провідних в наукових дослідженнях і клінічних спостереженнях курортної та реабілітаційної гастроenterології.

Мінеральна вода «Поляна Квасова» с вуглексілом (2,0 г/л), середньої мінералізації (11,0 г/л), гідрокарбонатного натрієвою, з наявністю підвищеної вмісту бору (у вигляді метаборної кислоти) (0,195 г/л) та біологічно активних доз фтору (0,002 г/л). Має slabolужний pH – 6,8, високу, буферну та нейтралізуючу здатність (81 ммоль/л і 105 ммоль/л відповідно), вміст НСО₃- складає 7076 мг/л. За величинною буферної сили МВ у кілька разів перевищує антиациди порожнинної дії, що широко застосовуються на практиці (альмагель, гастрофарм). Важливим є, що вживання мінеральної води майже не викликає побічних реакцій при застосуванні [1,2].

Мета роботи. Вивчити антиацидні властивості гідрокарбонатно-натрієвої води «Поляна Квасова» у комплексному антигелікобактерному лікуванні хворих на цироз печінки із ознаками порталної гастропатії.

Матеріали та методи. Обстежені хворі на цироз печінки із проявами порталної гастропатії, які лікувалися в гастроентерологічному відділенні Обласної клінічної лікарні м. Ужгород. В групу спостереження відібрано 40 Н.рулогі-позитивних хворих. Для виставлення діагнозу цирозу печінки враховували скарги, анамнез, лабораторні та інструментальні методи дослідження. У всіх хворих на цироз печінки визначали наявність сумарних антитіл до Н.рулогі за допомогою імунохімічного методу. Хворі були розділені на 2 групи, по 20 в кожній, залежно від режиму антигелікобактерного лікування. Результати та їх обговорення. Титр аналізів на Н.рулогі у хворих на цироз печінки із проявами порталної гастропатії коливався в межах від 1:20 до 1:80.

В 1-у групу ввійшли хворі, яким після позитивного аналізу на Н.рүолі в комплексні антigelікобактерні лікування (кларитроміцин 500 мг 2 рази на добу, амоксцилін по 1000 мг 2 рази на добу, омепразол по 20 мг 2 рази на добу, протягом 1 тижня) в якості природного антациду була призначена гідрокарбонатна натрієва мінеральна вода "Поляна Квасова" по 200 мл, тепла, не газована, за 20-30 хвилин до їжі протягом 1 місяця.

Друга група хворих отримала ідентичне антигелікобактерне лікування, але без мінеральної води, а антацидний ефект досягали, призначаючи омепразол ще протягом 3-х тижнів.

Хворі скаржились на відрижку кислим, печію, нудоту, дискомфорт, важкість та болі в епігастрії. Ендоскопічно також виявляли ознаки порталної гастрапатії: гастроезофагальний рефлюкс спостерігався у 100% хворих обох груп, який супроводжувався проявами вираженого гастриту у 100% хворих 1-ї і 90% хворих 2-ї групи та езофагіту у 100% хворих обох груп. Дуоденогастральний рефлюкс був наявний у 75% хворих 1-ї і 85% хворих 2-ї групи; дуоденіт у 85% хворих обох груп; виразка дванадцятипалої кишki – у 50% хворих 1-ї і 33% хворих 2-ї групи.

Призначене антигелікобактерне лікування не викликало побічних ефектів, у зв'язку з чим потрібно було б припинити подальший прийом ліків. Порівнюючи динаміку клінічної симптоматики хворих обох груп після лікування, суттєвої різниці не виявили.

Висновки.

1. Гідрокарбонатна натрієва мінеральна вода "Поляна Квасова" добре переноситься хворими і має виражені антацидні властивості.
2. Рекомендується включати мінеральну воду "Поляна Квасова" у комплексне антигелікобактерне лікування хворих на цироз печінки із проявами порталної гастрапатії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Завалік М.І., Гергель В.І. Рождена вулканами – "Поляна Квасова". Ужгород: В.Падяка, 1996. – 190с.
2. Завалік М.І., Марусанич Б.М., Немеш І.І. Курорт Поляна – оазис здоров'я. Ужгород: В.Падяка, 2004. – 122 с.

3. Сірчак Є.С., Варга Л.Л., Москаль О.М., Русин В.І., Архій Е.Й. Гелікобактерна інфікованість хворих на цироз печінки // Галицький лікарський вісник. – 2004. – Т.11, № 2, С. 87-89.

SUMMARY

USE OF MINERAL WATER «POLYANA KVASOVA» IN COMPLEX TREATMENT OF PATIENTS WITH LIVER CIRRHOSIS PORTAL GASTROPATHY

Arhij E.J., Sircak E.S., Chemet O.A., Brich N.I., Derbac M.A.

The hydrocarbonat sodium mineral water "Polyana Kvasova" is well carried[transferred] by patients and expresses antacid characteristics. It is recommended to include mineral water "Polyana Kvasova" in complex antihelicobacter treatment of patients with liver cirrhosis and portal gastropathy.

ОРГАНОЛЕПТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ НАОЇВ

Шавліш Л.О., Ганинець Н.П., Ганич О.М.

Ужгородський пасажильний центр
Київського національного торговельно-економічного
університету

В наш час фітотерапія - лікування і профілактика – набувають все більшого значення. Сучасна людина живе в особливих умовах, оскільки поряд з забрудненням екології вона знаходиться в стані постійного стресу. Стрес призводить до вегетативних розладів та порушення рухового апарату і, як наслідок, до виникнення стресових хвороб: ураження серцево-судинної, травної систем, виникнення дифузного токсичного зобу та ін.

Вислів Гіппократа про те, що "наша їжа повинна бути цілоподібним засобом, а цілоцілі засоби повинні бути їжою", набуває особливого сенсу на порозі ХХІ сторіччя, тому велике значення має розширення виробництв, які випускають харчові продукти з лікувально-профілактичними та оздоровчими властивостями.

В повній мірі це стосується і напоїв, які є невід'ємною частиною району харчування. З медичної точки зору значення рідини в процесі обміну речовин в організмі людини загальнovidome і, таким чином, збільшення частки напоїв з особливими властивостями наразіму пов'язане з актуальною задачею зміцнення здоров'я населення.